

INFORME DE
CONJUNTURA ECONÒMICA

del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

3R TRIMESTRE 2018

Informe elaborat per la
Càtedra per al Foment de la Innovació Empresarial
Grup de Recerca d'Indústria i Territori

CÀTEDRA
INNOVACIÓ
EMPRESA

Grit Grup de
Recerca
d'Indústria
i Territori

 cambraReus

 Cambra
Tarragona

 Cambra de Comerç
de TORTOSA

 Cambra de Comerç
de Valls

Amb el suport de:

Diputació Tarragona

INFORME DE
CONJUNTURA ECONÒMICA

del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

3R TRIMESTRE 2018

ÍNDEX

1. El context econòmic mundial
2. Previsions de les economies espanyola i catalana
3. L'economia del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre
4. L'ocupació i l'atur
5. La contractació laboral
6. La distribució comarcal de la nova ocupació
7. La creació d'empreses
8. La construcció residencial
9. La variació de preus
10. El finançament de l'economia
11. El comerç amb l'exterior

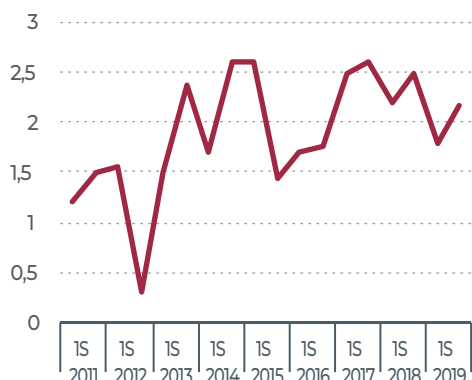
1. El context econòmic mundial

En l'informe d'octubre sobre l'economia mundial, l'FMI assenyala que l'expansió sostinguda des de 2016 continuarà, encara que de manera menys equilibrada, i que els creixements d'algunes grans àrees econòmiques seran més rígids. A més a més, confirma que els sis darrers mesos els riscos han augmentat i pronostica un creixement global del 3,7%, dues dècimes inferior al pronòstic de l'abril, per al període 2018-19. Segons l'informe, l'estímul fiscal nord-americà encara té efecte, però les mesures aranzelàries aplicades fan que el creixement per a 2019 es revisi a la baixa. L'FMI també ha revisat a la baixa les previsions per a la Unió Europea, cosa que l'Eurostat va confirmar en una informació del 30 d'octubre, en què estima que el tercer trimestre de 2018 la variació del PIB de la zona euro va augmentar només un 0,2% — un dels percentatges més baixos des de 2013— amb una taxa interanual de l'1,7%. Per al conjunt de la Unió Europea aquestes variacions són de 0,3% i 1,9%, respectivament. Aquest menor creixement de la zona euro és, en part, fruit del menor dinamisme de la demanda exterior. Per contra, la visió positiva ve donada pel consum i la inversió, que mantenen el seu ritme. Com a resum de la situació a la zona euro, cal destacar que s'alenteix el creixement, que hi ha certa preocupació per la situació d'Itàlia i que a l'octubre l'indicador de confiança econòmica de la zona s'ha reduït fins a registrar la valoració més baixa des del maig de 2017.

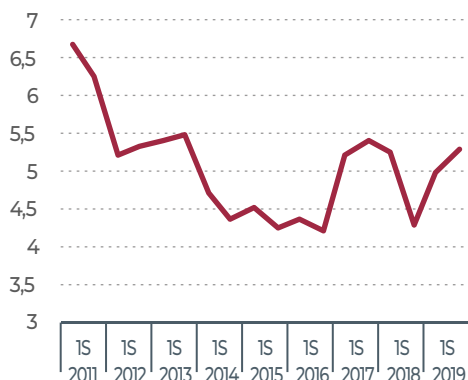
Les previsions d'augment del PIB mundial es redueixen unes dècimes

Gràfic 1. Creixement del PIB (%)

Economies avançades

Mercats emergents i en desenvolupament

Font: FMI

Als països emergents i en desenvolupament, els augments del preu del petroli poden afavorir alguns països exportadors. Tanmateix, els resultats de l'Argentina, del Brasil, de l'Iran i de Turquia, són més preocupants, ja que s'han revisat a la baixa. En el cas de la Xina i de diverses economies asiàtiques, les previsions mostren un creixement més

dèbil per al 2019. El més preocupant dins d'aquest ajust dels indicadors a la baixa és el canvi en el marc internacional. Les condicions financeres globals no són favorables a causa de l'augment dels tipus d'interès per part de la Reserva Federal dels EUA —malgrat que el Banc Central Europeu retira suaument els seus estímuls monetaris—, del risc de les barreres comercials i del retorn de fluxos de capital procedents d'economies en desenvolupament o emergents cap a economies avançades. Tots aquests canvis poden generar una major incertesa que, alhora, pot repercutir sobre els ritmes de creixement.

Risc de barreres comercials i fluxos de capital

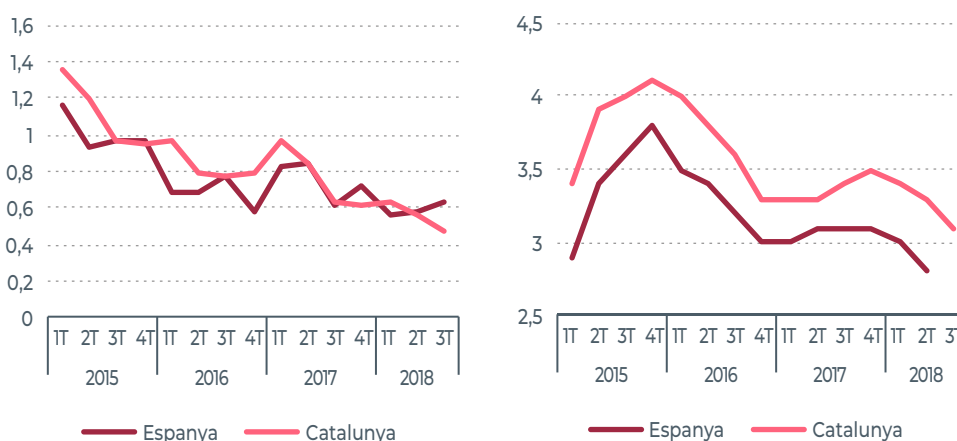
2. Previsions de les economies espanyola i catalana

Es preveu que el conjunt de l'economia espanyola mantingui el seu ritme de creixement —superior al de la zona euro—, tot i que les previsions per a 2019 indiquen una disminució del creixement, que passarà del 2,7% estimat pels tècnics de l'FMI per al 2018 al 2,2% per al 2019. Cal remarcar que, tot i que aquests percentatges són superiors a la mitjana de la Unió Europea i de la zona euro, l'informe de l'FMI detalla que el creixement es troba molt condicionat per un deute públic elevat, un alt nombre d'aturats i un augment de la productivitat lent.

El PIB augmenta més que a la zona euro

El Ministeri d'Economia incideix en el mateix sentit en les dades de creixement, ja que considera que l'augment de la demanda interna (amb taxes d'inversió elevades) i del consum contraresta els efectes del sector exterior, que presenta una variació del PIB a la baixa. Per al tercer trimestre, diversos models assenyalen una certa reducció de la variació del PIB, tot i que l'INE n'ha assenyalat un augment provisional del 0,6%, similar al dels trimestres anteriors. Això es tradueix en una taxa interanual del 2,5%, un valor superior al de la zona euro, però inferior a les mitjanes del 0,7% observades els trimestres anteriors. Tanmateix, tot i la problemàtica estructural esmentada anteriorment i assenyalada per l'FMI, el creixement es mostra sòlid.

Gràfic 2. Evolució del PIB a Espanya i Catalunya (%)

Font: COCIN Barcelona

Font: BBVA Research

Pel que fa a l'economia catalana, les previsions coincideixen en un creixement menor del PIB, tot i que encara serà unes dècimes superior al de l'economia espanyola. Segons el model MICA-BBVA, les previsions d'augment són del 2,5% per a 2018 i del 2,3% per a 2019. L'informe conjuntural de la Cambra de Barcelona és una mica més optimista i preveu un creixement unes dècimes superior al de l'informe de BBVA Research. Les dues previsions coincideixen que el creixement continuarà sent fort al 2018 i més moderat al 2019.

Les previsions del PIB català són d'augment per al 2019

3. L'economia del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

En aquest marc global de creixement econòmic moderat, tot i que l'economia de la zona registra valors de creixement positius similars als dels períodes anteriors, l'anàlisi conjuntural mostra les contradiccions d'una sèrie d'inelasticitats que en condicionen molt les possibilitats reals de creixement.

En primer lloc, cal valorar que la zona té més dificultats per crear ocupació, tot i l'augment interanual del tercer trimestre (1,86%). L'excessiu pes de l'agricultura compensa aquestes dificultats, però també indica una productivitat inferior. Cal destacar que l'augment del pes de la indústria també ha estat rellevant. Tot i això, les dificultats per generar més ocupació es fan evidents per l'augment de mig punt de la taxa d'atur (13,92%), que es troba molt per sobre de la mitjana catalana. Aquest fet es deu, en bona part, a les dificultats per reduir l'atur de llarga durada, que representa el 59,96% del total, i pel predomini de la contractació temporal, que representa el 10,33% de la catalana davant del 7,56% que representa la contractació indefinida.

Augment moderat de l'ocupació

La rellevància que la part central del Camp de Tarragona té en el mercat laboral de la zona és notòria, atès el pes que té en l'ocupació. En aquesta àrea es concentren la majoria de contractes nous, que, a més, acostumen a fer-se en empreses de més de 50 treballadors. Per contra, a les de menys de cinc treballadors l'ocupació augmenta en menor mesura. Així mateix, tot i que des de 2015 l'oferta empresarial ha augmentat a la zona, el nombre de societats anònimes i, darrerament, el nombre de societats creades han disminuït. També ho ha fet l'ampliació de capital de les societats existents l'any 2018, que han registrat un nivell de capitalització molt per sota de la mitjana catalana.

El sector de la construcció augmenta, principalment el de la construcció residencial o per a activitats comercials i logístiques, encara que ho fa molt menys que al conjunt de Catalunya. A més a més, el creixement es concentra principalment a les zones costaneres. El fet que s'acabin més habitatges que no pas s'iniciïn ens assenyala unes previsions diferents a les del conjunt català, on succeeix el contrari. Aquest menor dinamisme en l'activitat s'observa, de manera indirecta, per les diferències en la variació del crèdit hipotecari, que a la zona és del 8,98% i al conjunt català, del 12,24%. Això implica un dinamisme inferior al mercat residencial. Pel que fa al flux de crèdit hipotecari, s'observa que també és inferior a la zona. A aquest fet, cal afegir-hi la disminució del crèdit bancari i el fre en la inversió empresarial a través de la

Dificultats de finançament

capitalització de societats o de la creació de noves empreses. Tot plegat pot dificultar el dinamisme d'inversió a l'àrea. Això no deixa de ser una mica contradictori davant dels indicadors d'inversió en l'estructura del PIB, que assenyalen increments interanuals del 5,6% en la formació bruta de capital per a 2018 i previsions del 4,8% en l'economia catalana.

Dos dels indicadors de l'economia de la zona que darrerament requereixen una especial atenció són l'IPC (2,6%) i la variació de les exportacions (-3,7%). El primer és superior al del conjunt català (2,3%), un fet contradictori, ja que la zona té un nivell d'atur superior i rendes relativament inferiors. I encara ho és més si s'observen els grups que han augmentat més, que són la rúbrica de transports i habitatges i el grup d'aliments i begudes no alcohòliques. El segon indicador que cal destacar és la caiguda de les exportacions, un fenomen oposat als augments que s'observen per als conjunts català (3,01%) i espanyol (4,21%).

Caiguda de les exportacions

4. L'ocupació i l'atur

El nombre de persones ocupades ha augmentat un 1,86% en dades interanuals durant el tercer trimestre de 2018. Es tracta d'una dada destacable, ja que demostra la consolidació del fort increment d'ocupació que es va donar el tercer trimestre de l'exercici anterior. Aquest augment s'ha produït principalment en l'ocupació industrial, on la variació ha estat superior a la variació total d'ocupació de la zona en dades interanuals. Al sector secundari i en l'agricultura l'ocupació ha augmentat en unes 10.000 persones, una xifra que compensa la disminució de 4.000 ocupats en la construcció i els serveis. La variació interanual de l'agricultura (23,94%) ha estat molt significativa i aquest sector supera el 5% de l'ocupació total de l'àrea, cosa que té implicacions sobre la productivitat global de l'economia de la zona, ja que bona part de l'ocupació es concentra en una activitat de menor productivitat.

Augment de l'ocupació amb menor intensitat

Pel que fa a la indústria, una activitat amb una productivitat superior, l'ocupació hi ha augmentat un 11,26% en dades interanuals, la qual cosa fa pensar que aquest sector pot compensar els efectes de la concentració en l'agricultura. D'altra banda, mentre que la indústria registra augments significatius des de 2016, la construcció (7,12%) té un comportament molt erràtic i, tot i l'important augment d'ocupats que va registrar el tercer trimestre de 2017, no sembla que acabi de consolidar el nombre de persones ocupades.

Excessiva ocupació en l'agricultura

Quadre 1. Els ocupats. Tercer trimestre del 2018. Valors absoluts i Variació interanual.

TOTAL	2015	2016	2017	2018
Nombre (milers)	324,80	322,00	337,90	344,20
Variació (%)	-1,27	-0,86	4,94	1,86
Milers	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
2014	14,50	58,20	22,50	233,90
2015	14,00	57,30	23,50	230,00
2016	15,20	52,40	20,90	233,50
2017	14,20	58,60	26,70	238,40
2018	17,60	65,20	24,80	236,50
Significació sectorial (%)	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
2014	4,41	17,68	6,84	71,07
2015	4,31	17,64	7,24	70,81
2016	4,72	16,27	6,49	72,52
2017	4,20	17,34	7,90	70,55
2018	5,11	18,94	7,21	68,71
Variació interanual (%)	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
2013-14	5,84	21,76	-19,06	5,27
2014-15	-3,45	-1,55	4,44	-1,67
2015-16	8,57	-8,55	-11,06	1,52
2016-17	-6,58	11,83	27,75	2,10
2017-18	23,94	11,26	-7,12	-0,80

**La indústria,
 motor de la
 creació d'ocupació**

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA

Respecte del sector serveis, el nombre d'ocupats també hi ha disminuït (0,80%) respecte de 2017 i se situa per sota del 70% del total de l'ocupació de la zona. Aquesta dada diferencia el pes d'aquesta activitat en el conjunt de l'economia catalana, on representa el 73,14% del total d'ocupats.

Quadre 2. La taxa d'atur. Tercer trimestre de 2018.

	Taxa d'atur (%)			Diferència en relació a Tarragona	
	Tarragona	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya
2013	25,19	22,55	25,65	-2,64	0,46
2014	20,79	19,1	23,67	-1,69	2,88
2015	20,56	17,49	21,18	-3,07	0,62
2016	18,15	14,63	18,91	-3,52	0,76
2017	13,49	12,54	16,38	-0,95	2,89
2018	13,92	10,63	14,55	-3,29	0,63

**La taxa d'atur
 ha augmentat
 gairebé mig punt**

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA

La taxa d'atur ha augmentat gairebé mig punt en dades interanuals durant el període d'anàlisi, fet que contrasta amb les disminucions dels conjunts català i espanyol. Com a conseqüència de la crisi de 2008, el mercat de treball de la zona va experimentar un ajust molt fort, del qual es va començar a recuperar a partir de 2015. La caiguda de la taxa d'atur és significativa, tot i que cal remarcar que registra una dinàmica més propera a la taxa del conjunt de l'estat que no pas a la catalana, on les dinàmiques principalment de Barcelona (amb una taxa d'atur del 10,54%) i també de Girona (8,93%) i Lleida (8,63%) impliquen un comportament diferenciat.

Des del tercer trimestre de 2017 fins a l'actual, l'atur ha augmentat a la zona, sobretot a finals de l'exercici anterior i durant el primer trimestre de l'exercici actual. Tot i que percentualment ha disminuït en la majoria de sectors d'activitat, ha augmentat especialment en el col·lectiu d'aturats de llarga durada i en el dels que volen entrar al mercat laboral. Aquest és el gran problema ocupacional i d'atur a la zona: la temporalitat comporta xifres elevades d'aturats de llarga durada i això no només dificulta la disminució de la taxa d'atur, sinó que genera la diferència a la baixa respecte de les altres àrees per la seva inelasticitat.

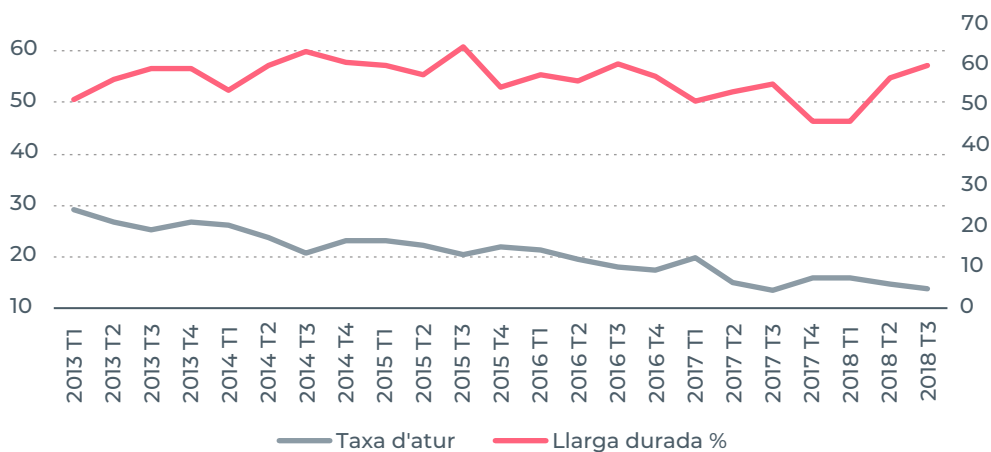
**La temporalitat
 augmenta l'atur
 de llarga durada**

Quadre 3. La distribució sectorial de l'atur a Tarragona

	Milers	Distribució (%)				
	Total	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Llarga durada
2018T3	55,7	2,51	6,64	3,77	27,29	59,96
2018T2	58,1	4,48	6,02	2,24	30,12	56,97
2018T1	62,8	6,05	6,85	2,87	38,06	46,18
2017T4	62,2	4,66	7,23	3,22	38,59	46,30
2017T3	52,7	3,61	6,64	4,36	29,79	55,60

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA

Gràfic 3. Taxa d'atur (%) i percentatge que representa l'atur de llarga durada respecte del total a Tarragona

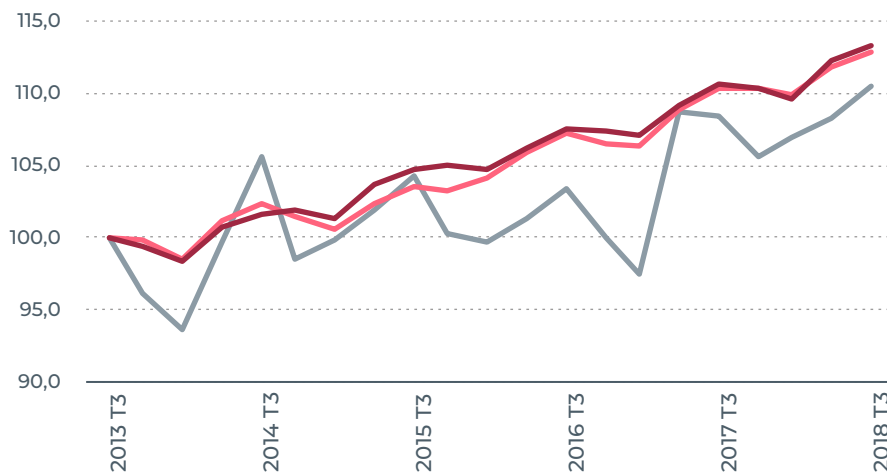

A l'eix de l'esquerra és el percentatge d'atur de llarga durada respecte el total a Tarragona, a l'eix de la dreta la taxa d'atur".

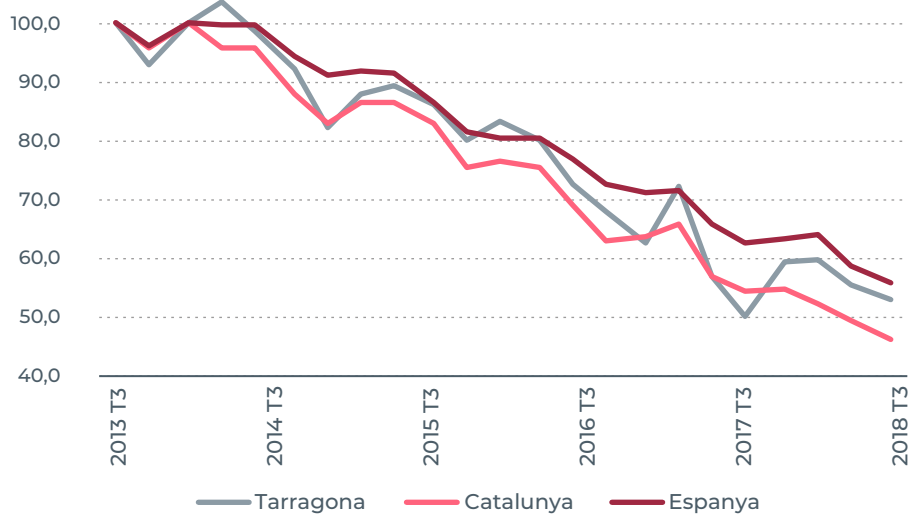
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA

Gràfic 4. Variació de l'ocupació i de l'atur a Tarragona, Catalunya i Espanya. Número índex (base 100 = any 2013).

Variació de l'ocupació

Variació de l'atur

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'EPA

No es pot oblidar que l'ocupació a la zona té un fort component de temporalitat molt estacionada i que, tot i que ha augmentat des de 2013, ha evolucionat de manera molt diferent de l'ocupació dels conjunts espanyol i català. Al gràfic adjunt es pot observar com l'ocupació de la zona mostra dues diferències importants respecte de l'ocupació de les altres àrees. En primer lloc, es veu un augment inferior. El seu ritme de creixement només s'apropa al de les altres zones en moments molt puntuals, mentre que les disminucions són molt més exagerades. I en segon lloc, s'observa una inestabilitat superior si en comparem les fortes oscil·lacions amb la major continuïtat en les altres zones. Pel que fa a la variació de la taxa d'atur des de 2013, al gràfic adjunt també es pot observar que disminueix, però ho fa amb menys intensitat que al conjunt català. Tanmateix, continua registrant oscil·lacions majors que les taxes de les altres zones, cosa que, insistim, és una característica del mercat laboral de la zona.

Les variacions de l'ocupació i l'atur registren fortes oscil·lacions

5. La contractació laboral

Des de 2011, el nombre de contractes laborals ha augmentat de manera clara tant a la zona com a Catalunya (quadre 4). A partir de 2013, les variacions interanuals sovint són de dos dígit. Malgrat aquesta dinàmica, cal assenyalar que, percentualment, el pes que la contractació de la zona té en el conjunt català ha disminuït, principalment per la disminució dels contractes indefinits, que han passat de significar el 8,99% l'any 2011 al 7,52% l'any 2017. Per la seva banda, els contractes temporals continuen tenint una significació molt similar (del 10,55% l'any 2011 i del 10,54% l'any 2017).

La modalitat essencial de contractació és la temporal

Quadre 4. La contractació laboral a Tarragona i Catalunya

	Tarragona		Catalunya		Tarragona/Catalunya(%)	
	Indefinit	Temporal	Indefinit	Temporal	Indefinit	Temporal
2011	20.943	200.965	232.868	1.904.581	8,99	10,55
2012	23.610	188.932	286.155	1.841.770	8,25	10,26
2013	18.815	198.625	234.699	1.926.255	8,02	10,31
2014	21.918	222.420	285.316	2.156.301	7,68	10,31
2015	23.980	255.810	325.533	2.426.282	7,37	10,54
2016	28.148	275.923	376.034	2.610.524	7,49	10,57
2017	30.928	292.456	411.539	2.775.620	7,52	10,54
Variació interanual (%)						
2012	12,73	-5,99	22,88	-3,30	-8,26	-2,78
2013	-20,31	5,13	-17,98	4,59	-2,84	0,52
2014	16,49	11,98	21,57	11,94	-4,17	0,03
2015	9,41	15,01	14,10	12,52	-4,11	2,21
2016	17,38	7,86	15,51	7,59	1,62	0,25
2017	9,88	5,99	9,44	6,32	0,40	-0,31

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Generalitat de Catalunya)

Malgrat l'augment de la contractació i l'ocupació, les modalitats essencials de contractació es continuen centrant en el contracte temporal, la duració del qual s'escurça. Al quadre 5 es representa el que ha succeït amb els contractes laborals de la zona entre el gener i el setembre de 2018 i de l'any anterior, així com en el darrer trimestre de l'exercici actual. S'hi mostren la variació interanual acumulada i la trimestral, que es compara amb la del conjunt català. També es pot veure com en l'acumulat anual la contractació ha augmentat més al conjunt català que a la zona. En canvi, per al tercer trimestre de 2018 les variacions són diferents, ja que la contractació indefinida a l'àrea ha incrementat molt, mentre que la temporal ho ha fet en menor mesura. Al tercer trimestre també es produeix un augment significatiu de la contractació indefinida i una petita disminució de la temporal. Això pot ser conseqüència dels increments en l'ocupació industrial i la disminució en la construcció, encara que l'estancament de la contractació temporal es deu, en bona part, a la menor ocupació en els serveis.

El tercer trimestre augmenten lleugerament les indefinides

Quadre 5. La contractació laboral a Tarragona i Catalunya. Acumulat 2018 i tercer trimestre.

Gener-Setembre	Tarragona		Catalunya		Tarragona/ Catalunya (%)	
	Indefinit	Temporal	Indefinit	Temporal	Indefinit	Temporal
2018	26.413	221.745	345.234	2.146.139	7,65	10,33
2017	23.898	221.092	309.479	2.091.767	7,72	10,57
3r Trimestre	Tarragona		Catalunya		Tarragona/ Catalunya (%)	
Indefinit	Temporal	Indefinit	Temporal	Indefinit	Temporal	
2018	8.787	77.245	112.100	727.899	7,84	10,61
2017	7.633	77.525	99.092	728.480	7,70	10,64
Variació interanual (%)						
Gener-Setembre	10,52	0,30	11,55	2,60	-0,92	-2,25
3 Trimestre	15,12	-0,36	13,13	-0,08	1,76	-0,28

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Generalitat de Catalunya)

Quadre 6. La duració de la contractació temporal a Tarragona. Acumulat 2018 i tercer trimestre.

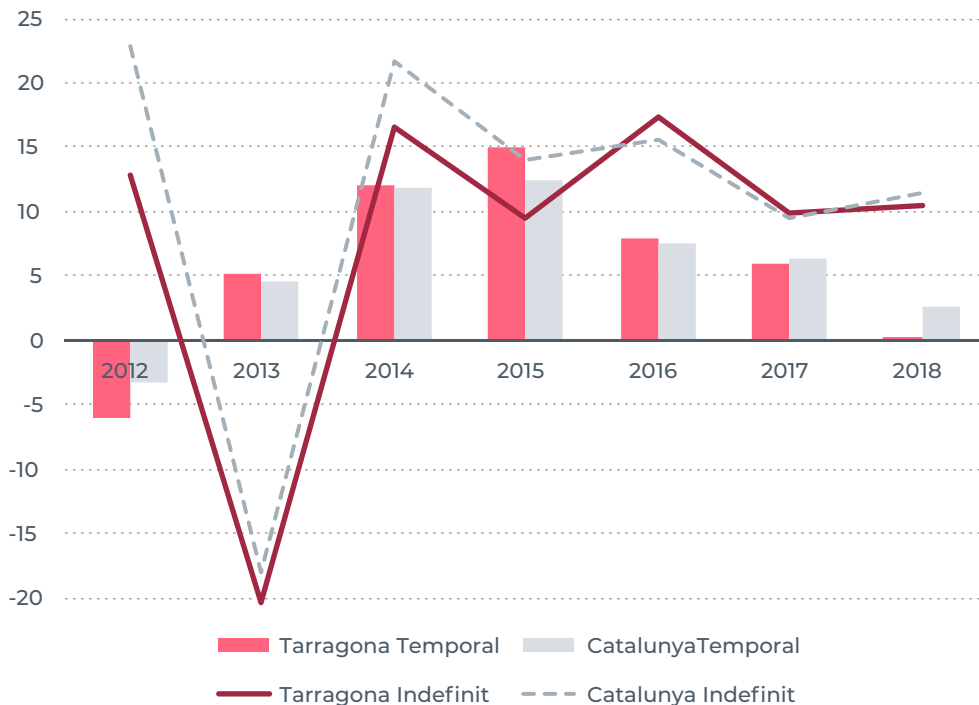
Gener-Setembre	Període								Total
	<=1	>1 a <=3	>3 a <=6	>6 a <=12	>12 a <=18	>18 a <=24	>24	Indeterminada	
2018	86.321	31.112	21.927	6.048	131	137	895	75.174	221.745
2017	82.593	30.890	22.536	5.658	127	116	694	78.478	221.092
Var. 2018/17									
(%)	4,51	0,72	-2,70	6,89	3,15	18,10	28,96	-4,21	0,30
3r Trimestre									
2018	30.967	13.716	5.503	1.499	46	33	300	25.181	77.245
2017	30.208	13.120	5.387	1.493	41	24	236	27.016	77.525
Var. 2018/17									
(%)	2,51	4,54	2,15	0,40	12,20	37,50	27,12	-6,79	-0,36

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Generalitat de Catalunya)

Hi ha una tendència a disminuir el temps dels contractes temporals

La significació de la contractació temporal és molt alta a la zona i, darrerament, té associada la particularitat de tenir una durada inferior. Al quadre 6 s'observa un augment significatiu dels contractes de menys d'un mes i d'un a tres mesos de durada que, d'altra banda, són els que tenen més pes, juntament amb els de duració indeterminada. Cal destacar que els contractes de menys de tres mesos representen gairebé el 50% del conjunt de la contractació laboral a la zona i que el seu pes ha augmentat lleugerament, amb increments notoris en l'exercici actual, principalment durant el tercer trimestre.

Gràfic 5. Variació interanual de la contractació laboral a Tarragona i Catalunya*

* Dades de 2018 fins al setembre.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Generalitat de Catalunya)

6. La distribució comarcal de la nova ocupació

Des de l'any 2013, l'ocupació ha augmentat en tota l'àrea amb ritmes i oscil·lacions diferents. De fet, la creació d'ocupació ha estat una característica de l'economia de la zona des de 2014. Aquest augment de l'ocupació mostra una pauta determinada al territori, que es pot observar als dos gràfics elaborats amb les dades de la Seguretat Social corresponents a les diferents àrees. D'una banda, al gràfic 6 es mostra la variació interanual de l'ocupació entre el Camp de Tarragona, les Terres de l'Ebre i el conjunt català des de 2011 fins al 2018 per al tercer trimestre. D'altra banda, el gràfic 7 té una referència més actual, ja que s'hi indica com s'ha distribuït a les diferents comarques del territori l'afiliació a la Seguretat Social, l'augment d'altres totals en comparació interanual per al tercer trimestre de 2018 i la distribució de la població entre les diferents comarques del darrer padró municipal.

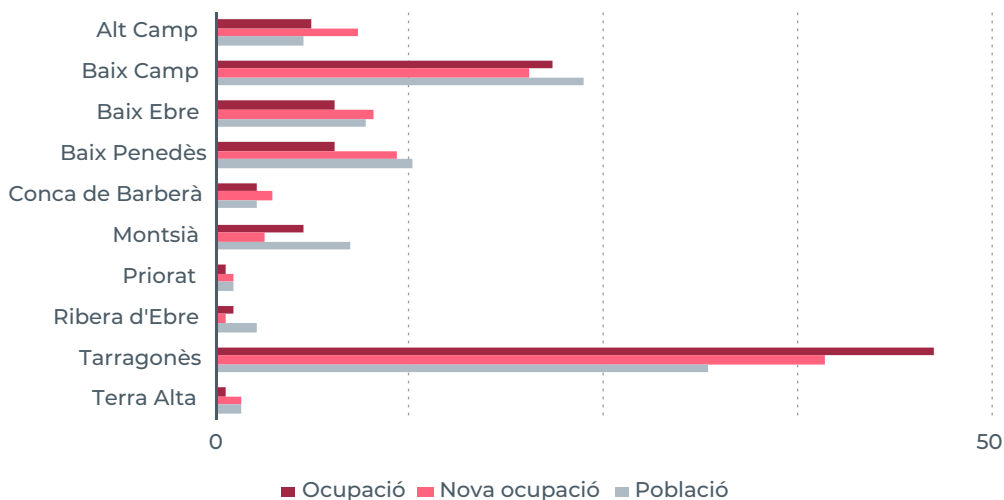
L'ocupació ha augmentat des de 2014

Gràfic 6. Variació interanual d'afiliats a la Seguretat Social (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

Gràfic 7. Distribució comarcal a Tarragona de l'ocupació i la població (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social i d'IDESCAT

Del gràfic 6 cal destacar com, a partir de 2013, a la zona i al conjunt català hi ha un canvi significatiu en les variacions d'afiliats a la Seguretat Social i com els anys anteriors, que van ser de disminució, aquesta va ser més forta a les Terres de l'Ebre que al Camp de Tarragona. Aquest fenomen canvia a partir d'aleshores i, amb l'excepció de 2015 i 2018, les variacions al conjunt de la zona han estat per sobre de la xifra total de Catalunya els anys 2016 i 2017. Al gràfic 7 es mostren el pes de l'ocupació comarcal i les noves altes a la Seguretat Social, que són indicadors del dinamisme del mercat de treball. Aquí cal destacar que el darrer any la nova ocupació s'ha distribuït al Baix Camp i al Tarragonès, amb una importància notòria si considerem que proporcionalment tenen un pes en l'ocupació molt superior al de la seva població. Aquest fet permet afirmar que aquestes dues comarques han atret bona part de l'ocupació que s'ha creat el darrer any.

L'ocupació es concentra al Baix Camp i el Tarragonès

Quadre 7. Variacions interanuals de l'afiliació a la Seguretat Social. Tercer trimestre de 2018*

TOTAL	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total	Autònoms	Autònoms Total (%)	
							3T2017	3T2018
Alt Camp	-1,10	1,01	3,34	5,08	3,32	-2,32	18,03	17,05
Baix Camp	0,19	0,42	5,82	2,08	2,09	-0,68	19,85	19,31
Baix Ebre	2,84	3,83	6,13	1,76	2,52	-2,13	25,89	24,72
Baix Penedès	5,19	3,30	5,50	3,31	3,53	0,72	26,16	25,44
Conca de Barberà	2,86	5,66	-0,83	1,23	3,16	-2,09	23,76	22,56
Montsià	-0,26	4,22	1,58	0,40	1,29	0,07	29,79	29,43
Priorat	3,99	2,34	-1,01	0,00	1,17	-3,83	42,20	40,11
Ribera d'Ebre	0,59	-2,66	2,30	0,03	0,04	-1,69	37,41	36,76
Tarragonès	0,94	1,22	2,60	2,40	2,27	0,24	11,23	11,00
Terra Alta	-2,30	4,83	0,85	2,75	1,79	-2,47	52,73	50,52
Camp de Tarragona	1,36	1,62	3,86	2,51	2,44	-0,40	16,25	15,80
Terres de l'Ebre	0,53	3,68	3,91	1,15	1,78	-1,32	30,18	29,26
Província de Tarragona	0,89	2,01	3,87	2,29	2,33	-0,66	18,68	18,14
Catalunya	0,18	2,32	4,71	2,65	2,70	0,32	17,11	16,72

*En color per sobre de l'augment català

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

En analitzar l'evolució interanual per comarques, cal assenyalar que la variació catalana ha estat superior a la de la zona, i que a la zona la del Camp de Tarragona ha estat superior a la de les Terres de l'Ebre. En l'anàlisi específic per comarques, només s'observa un augment superior al del total català a l'Alt Camp, el Baix Penedès i la Conca de Barberà, encara que cal dir que l'augment s'ha generalitzat en totes les comarques. Per sectors d'activitat, els increments més importants han tingut lloc en la construcció i els serveis, malgrat que s'han concentrat molt en poques comarques. L'augment d'afiliats ha estat menor en la indústria i l'agricultura pràcticament a tot arreu i, en el cas de l'agricultura, ha estat superior a la mitjana catalana. Amb l'excepció de la disminució a la Ribera d'Ebre, la indústria presenta un comportament positiu a la resta de zones, amb augments inferiors a l'Alt Camp, el Baix Camp i el Tarragonès. L'augment de la construcció ha estat molt positiu arreu excepte a la Conca de Barberà i al Priorat, mentre que els serveis han crescut en totes les comarques amb l'excepció del Priorat. El nombre de treballadors autònoms ha disminuït en totes les comarques, excepte al Baix Penedès, el Montsià i el Tarragonès, i els descensos provincials i a l'Ebre han estat superiors als del Camp. En tot cas, proporcionalment el pes dels treballadors autònoms és molt superior a la zona que al conjunt català, per sota del qual només es troba el Tarragonès.

La major part de la nova ocupació assalariada s'ha creat en empreses grans. Les de més de 50 treballadors han representat el 66,03% del total, tot i que les d'entre 6 i 50 treballadors també han estat importants. En canvi, les més reticents a la nova contractació són les empreses de fins a cinc treballadors. En aquesta distribució, el Tarragonès pren una gran importància en la creació d'ocupació nova, ja que s'hi ha generat el 39,02% del total, seguit pel Baix Camp (20,09%), el Baix Penedès (11,42%), el Baix Ebre (10,32%) i l'Alt Camp (9,21%).

La major part de l'ocupació es crea en empreses amb més de 50 treballadors

Quadre 8. La creació d'ocupació interanual per la grandària de les empreses. Tercer trimestre de 2018 respecte el 2017*

	Fins a 5 treballadors	De 6 a 50 treballadors	De 51 a 250 treballadors	251 i més treballadors	Total
Alt Camp	-0,18	1,29	2,10	6,00	9,21
Baix Camp	-1,82	7,61	10,98	3,32	20,09
Baix Ebre	0,04	4,56	6,12	-0,40	10,32
Baix Penedès	1,67	4,16	5,61	-0,01	11,42
Conca de Barberà	0,17	0,99	1,29	1,34	3,78
Montsià	0,06	1,02	6,76	-4,54	3,30
Priorat	0,64	0,35	-0,03	-	0,96
Ribera d'Ebre	-0,33	1,15	-0,67	0,32	0,47
Tarragonès	-1,54	10,28	6,73	23,55	39,02
Terra Alta	0,04	1,22	0,15	-	1,42
Camp de Tarragona	-1,88	23,34	25,42	32,86	84,49
Terres de l'Ebre	-0,19	7,96	12,37	-4,62	15,51
<i>Província de Tarragona</i>	-2,07	31,30	37,79	28,24	100,00

*En color més del 5%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

7. La creació d'empreses

A la zona, l'oferta empresarial ha augmentat de manera continuada des de l'any 2014 —quan va arribar al punt més baix—, tot i que des de 2016 ho ha fet a un ritme menor que s'ha manifestat també en les dades de 2018. Aquest augment de l'oferta empresarial es mostra al quadre 9. Si es consideren els diferents tipus d'empresa, s'observen matisos molt significatius. Així, a partir de 2016 augmenten les societats de responsabilitat limitada i també el grup d'altres empreses, que ja va començar a créixer l'any 2015. En canvi, les societats anònimes disminueixen de manera continuada al llarg dels anys analitzats al quadre.

L'oferta empresarial ha augmentat des de 2014

El punt més baix d'oferta va ser l'any 2014. Fins al 2018, el total de l'oferta empresarial ha registrat un augment anual acumulatiu de l'1,10%; el d'altres empreses ha estat de l'1,66% i el de les SRL, del 0,96% des del punt més baix de 2015. Contràriament, l'oferta de societats anònimes, que generalment són empreses amb més estructura i una

grandària superior, ha disminuït un 3,76% anual acumulatiu i ha passat de 1.236 a 1.060 durant aquests anys.

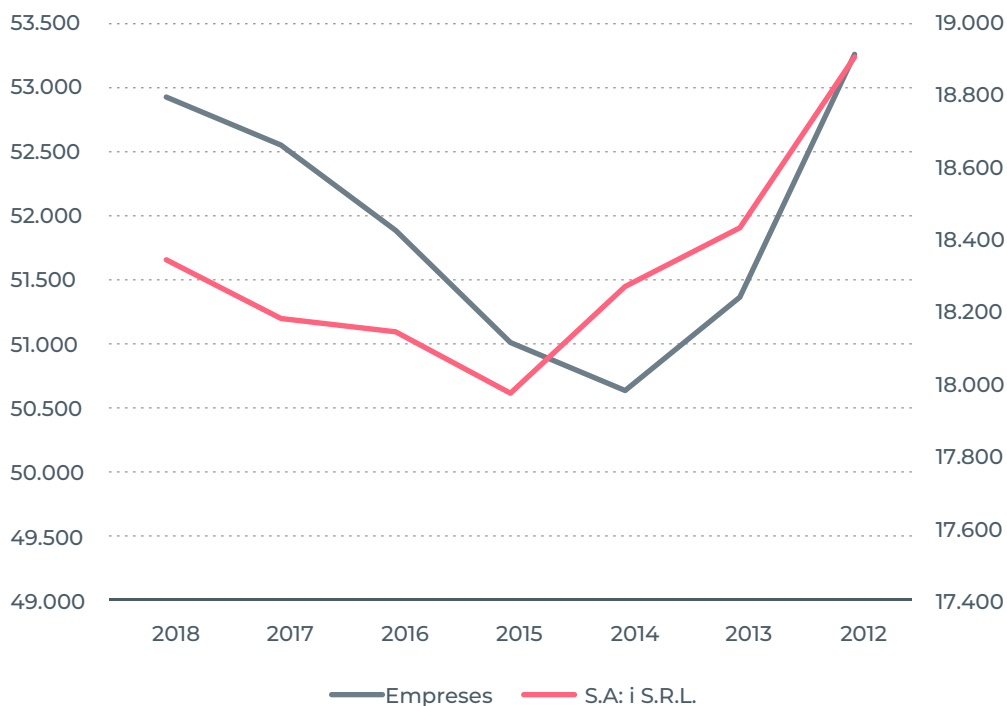
Quadre 9. Variació interanual (%) de l'oferta empresarial a Tarragona.

	Total	Societats anònimes	Societats R.L.	Altres
2018	0,72	-2,66	1,11	0,63
2017	1,27	-3,37	0,46	1,83
2016	1,71	-4,97	1,34	2,14
2015	0,74	-4,05	-1,41	2,06
2014	-1,42	-4,04	-0,64	-1,72
2013	-3,54	-6,87	-2,17	-4,10
2012	-2,35	-3,82	-1,38	-2,78
2011	-2,47	1,91	-1,82	-2,96

El nombre de SA disminueix a la zona

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

Gràfic 9. El nombre d'empreses, SA i SRL a Tarragona

Nota: A l'eix de l'esquerra és el nombre d'empreses, a l'eix de la dreta el de societats anònimes i Societats de Responsabilitat limitada

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

Un altre indicador important que cal considerar en aquest informe de conjuntura és la creació de societats noves i el seu capital. Al quadre 10 es compara la creació de societats els dos darrers anys i s'observa com el nombre de societats creades disminueix als tres llocs considerats, principalment al conjunt català. També a Tarragona, on disminueix tant el nombre de societats noves com el capital escripturat per societat. Sembla que hi ha una certa cautela inversora per part de les empreses, un fet que també es manifesta per la disminució interanual de les inversions en ampliació de capital de les societats (tant del nombre com del capital aportat). Si considerem la dada interanual corresponent als vuit primers mesos de l'exercici, al conjunt espanyol la disminució ha estat del 7,33% pel que fa a nombre de societats i del 30,44 pel que fa a capital. Al conjunt català, aquestes xifres han estat del 0,18% i el 45,15%, respectivament, i a Tarragona, de l'11,15% i el 47,60%. Tot i que la disminució de les inversions patrimonials és notòria, el fet més significatiu d'aquesta pausa inversora és que les ampliacions de capital de les societats de la zona només representen el 3,34% de les catalanes segons les xifres dels vuit primers mesos de 2018.

El nombre de noves societats creades disminueix el 2018

Quadre 10. La variació interanual (%) en la creació de societats. Nombre i capital (fins a agost)

		Nombre de societats	Capital	Ràtio Capital/Societat (%)
Espanya	2017/18	0,35	-2,11	-2,45
	2016/17	-7,47	-20,16	-13,71
Catalunya	2017/18	-7,88	-30,84	-24,93
	2016/17	-12,83	9,52	25,64
Tarragona	2017/18	-5,46	-29,30	-25,21
	2016/17	-16,06	-27,49	-13,62
Ràtio Catalunya/Espanya (%)	2018	18,84	13,65	72,49
	2017	20,52	19,33	94,21
Ràtio Tarragona/Catalunya (%)	2018	-5,46	-29,30	-25,21
	2017	-16,06	-27,49	-13,62

Les ampliacions de capital disminueixen el 2018

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

8. La construcció residencial

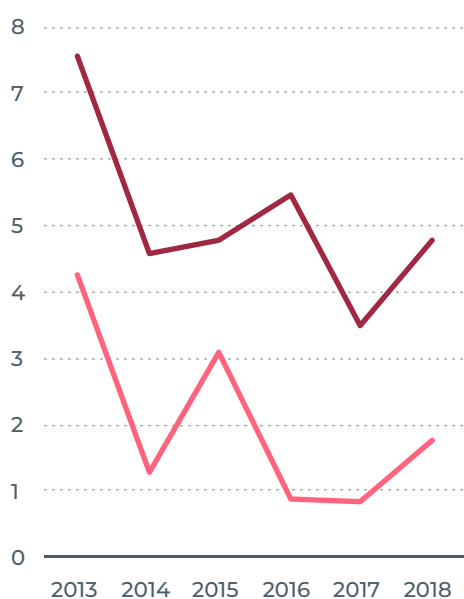
La construcció residencial i l'activitat immobiliària eren dos elements significatius de l'economia de la zona que actualment han perdut la rellevància i l'impuls que havien assolit en un moment donat. La crisi de 2008 va representar un trencament de les expectatives de la construcció residencial que encara dura i que es manifesta en la caiguda de l'ocupació del sector i del nombre d'habitatges iniciats i acabats.

La crisi que va afectar el conjunt espanyol —i que fa tan sols uns anys que es considera que ha passat— s'ha oblidat, i sembla que es vulgui entrar en una dinàmica d'augment de preus en el sector com a conseqüència de l'increment de l'activitat. Aquesta observació, que es pot valorar amb les xifres globals del sector en llocs molt específics, no es manifesta tant a la zona, on l'estancament de la població, l'alt nivell d'atur, la forta contractació temporal i un nivell de rendes més precari i amb menys il·lusió de despesa fan que la demanda vingui de fora (segona residència). En tot cas, els paràmetres actuals no són els que eren fa uns anys.

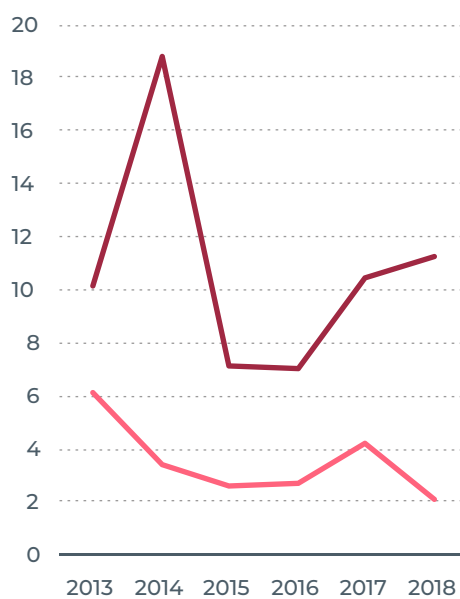
El dinamisme actual és inferior al català

Com a resultat d'aquestes observacions, podem concloure que els efectes econòmics de la construcció residencial tenen un pes inferior a la zona que al conjunt català, on, d'altra banda, es concentren a la zona de Barcelona i cap al nord.

Gràfic 10. Habitatges iniciats respecte del total català.

Gràfic 11. Habitatges acabats respecte del total català.

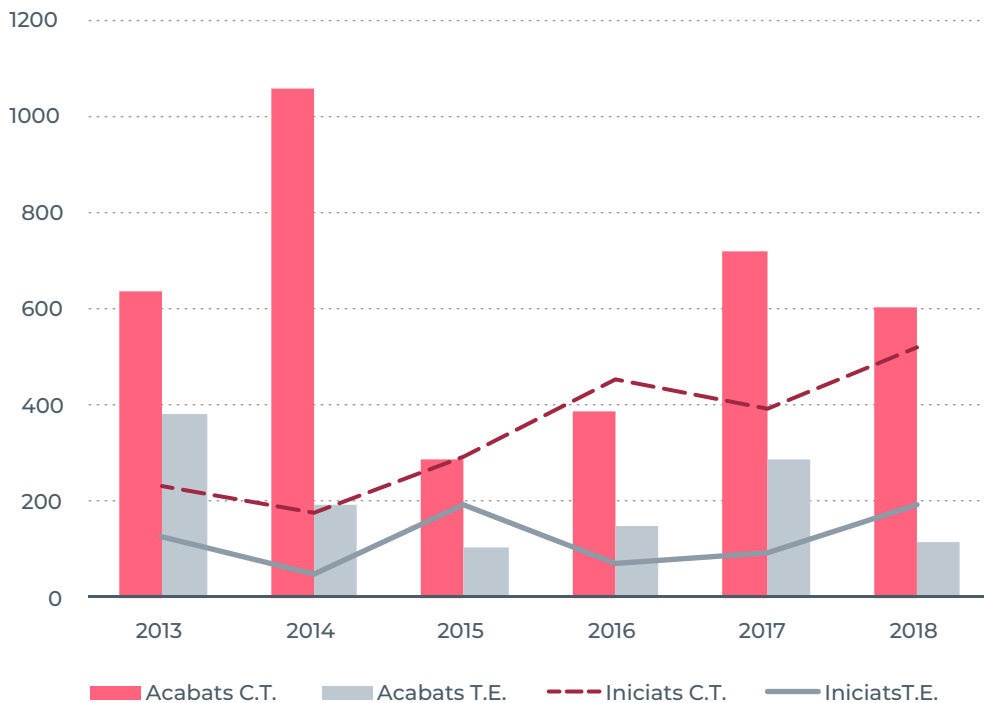

— Camp de Tarragona — Terres de l'Ebre

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT

Gràfic 12. Habitatges iniciats i acabats anualment

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT

Respecte de les dades comarcals (quadre 11), cal considerar diversos aspectes. En primer lloc, que el nombre d'habitatges acabats és superior al d'iniciats. D'això es desprèn que s'han acabat molts habitatges que van quedar inacabats a principis de la dècada (amb la conseqüent prolongació del termini de producció). Tanmateix, la dada més significativa és que l'activitat no continua al ritme que tenia abans de la crisi, sinó que registra fortes oscil·lacions en aquests nivells inferiors d'activitat. En segon lloc, la significació dels habitatges iniciats i acabats per comarques no guarda cap relació amb la distribució de la població. El pes dels acabats es concentra a les comarques costaneres, mentre que el dels iniciats ho fa al Tarragonès, el Baix Camp i el Montsià.

L'activitat es concentra a les comarques costaneres

Quadre 11. Habitatges acabats i iniciats entre 2013 i el tercer trimestre de 2018*

	Habitatges		Relació iniciats respecte acabats	Distribució (%)		
	Acabats	Iniciats		Acabats	Iniciats	Població
Alt Camp	152	76	0,50	3,09	2,71	5,56
Baix Camp	1.298	757	0,58	26,39	27,04	23,68
Baix Ebre	537	344	0,64	10,92	12,29	9,88
Baix Penedès	604	252	0,42	12,28	9,00	12,74
Conca de Barberà	112	48	0,43	2,28	1,71	2,53
Montsià	625	330	0,53	12,71	11,79	8,52
Priorat	38	12	0,32	0,77	0,43	1,18
Ribera d'Ebre	44	26	0,59	0,89	0,93	2,80
Tarragonès	1.483	927	0,63	30,15	33,11	31,64
Terra Alta	25	28	1,12	0,51	1,00	1,47
Camp de Tarragona	3.687	2.072	0,56	74,97	74,00	77,33
Terres de l'Ebre	1.231	728	0,59	25,03	26,00	22,67
Província de Tarragona	4.918	2.800	0,57	100,00	100,00	100,00
Catalunya	33.718	43.606	1,29	14,59	6,42	10,48

*En color les comarques on els habitatges iniciats o acabats estan pel sobre de la significació de la seva població.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT

Si al mateix quadre es compara el dinamisme de la zona durant aquests anys amb el del total català, s'observa que mentre a Catalunya per cada habitatge acabat se'n inicien 1,29, al conjunt provincial aquesta xifra és de 0,57, amb una significació similar a les Terres de l'Ebre i al Camp de Tarragona. A més, mentre que el total d'habitatges acabats té un valor del 14,59% respecte del total d'acabats a Catalunya, els iniciats només en representen un 6,42%, una xifra que contrasta amb el pes de la població de la zona, que és del 10,48% respecte de la població total catalana.

**S'acaben més
 habitatges dels
 que s'inicien**

9. La variació de preus

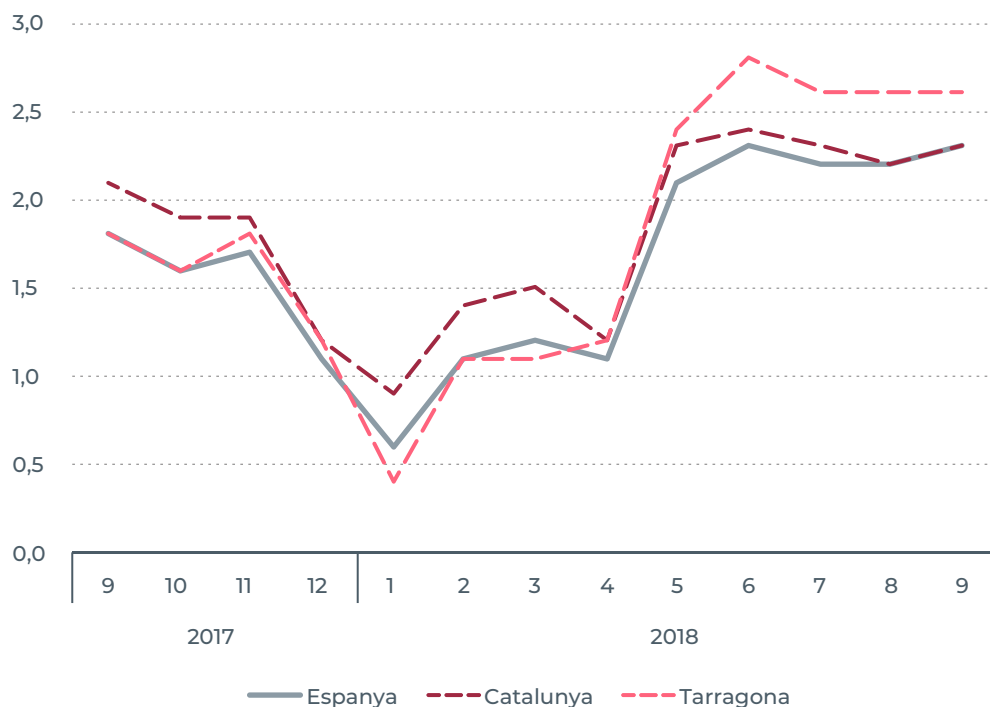
En aquest exercici, i fins al tercer trimestre, s'observa que l'indicador dels preus de consum en variació interanual augmenta més ràpidament a la zona que als conjunts català i espanyol. Les variacions són escasses, però perceptibles. Aquest fet diferencial és important, ja que té una incidència negativa a la zona, atès que el mercat local té segments de poca competitivitat que permeten augmentar d'una manera més alegre

els preus. Tot plegat dona una imatge força contradictòria que pot tenir conseqüències socials negatives en una àrea amb nivells d'atur relativament elevats i salaris continguts. És difícil justificar aquest augment més notable dels preus si no és amb desajustos del mercat, ja que la demanda sembla inferior a l'oferta.

Al gràfic es poden observar les diferències entre les tres zones esmentades anteriorment. Històricament, els preus de la zona es trobaven per sota dels catalans, però en aquests moments sembla que es consolida l'efecte contrari. L'índex general en base 100 de l'any 2016 mostra el major increment de preus a la zona i l'índex interanual del setembre es reafirma en aquest sentit, amb una diferència de tres dècimes.

L'IPC augmenta més que al conjunt català

Gràfic 13. Variació interanual de l'IPC per mesos (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

Quadre 12. La variació dels preus al consum.

	Índex general. Base 100 = any 2016			Índex interanual. Setembre 2018 (%)		
	Tarragona	Catalunya	Espanya	Tarragona	Catalunya	Espanya
Índex general	104,670	104,396	104,029	2,6	2,3	2,3
Aliments i begudes						
no alcohòliques	103,562	103,666	102,809	2,1	1,9	1,7
Begudes						
alcohòliques i tabac	103,666	103,737	103,856	1,9	2,1	2,1
Vestit i calçat	97,715	96,689	97,167	1,0	1,1	1,0
Habitatge	109,685	107,593	108,571	6,5	5,1	5,3
Parament de la llar	98,205	100,535	99,527	-0,6	0,4	0,2
Medicina	100,611	102,001	100,965	0,1	0,7	0,1
Transports	111,688	110,576	109,551	6,1	5,1	5,0
Comunicacions	104,687	103,970	104,198	3,0	2,4	2,6
Esbarjo i cultura	100,961	100,841	100,334	-0,9	-1,1	-1,0
Ensenyament	102,411	101,748	101,863	1,3	0,9	1,0
Hotels, cafès i restaurants	104,922	105,169	104,904	1,8	1,6	1,9
Altres béns i serveis	102,238	102,962	101,883	1,0	1,2	1,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

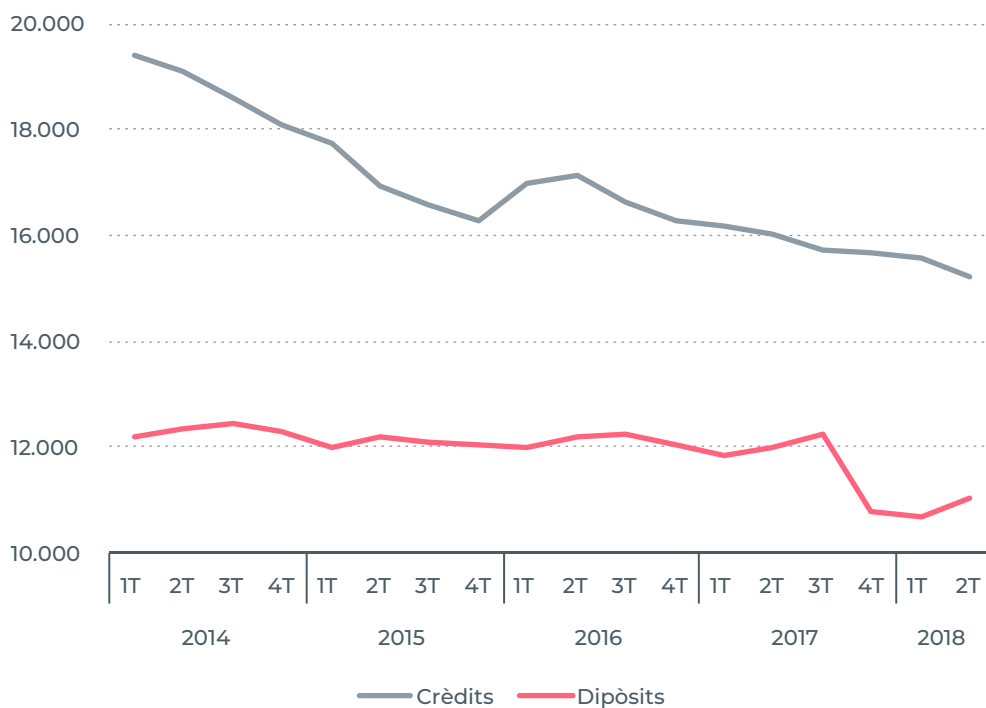
Segons l'índex general en base 100 de l'any 2016, els preus van augmentar més a la zona en els grups de vestit i calçat, habitatge, transports, comunicacions i esbarjo i cultura, que sembla que han determinat la seva variació en períodes anteriors abans que el tercer trimestre de l'exercici. En canvi, al setembre de 2018 trobem augments de preus superiors als catalans, però inferiors als espanyols, en aliments i begudes no alcohòliques, habitatge, transports, comunicacions, ensenyament i hotels, cafès i restaurants. Els increments interanuals més importants del setembre s'han produït en habitatge (6,5%) i transports (6,1%), dues dades que es poden explicar per la facilitat de repercutir els augments de l'energia en els transports i pel lloguer d'habitatge turístic. Aquests dos grups, conjuntament amb les comunicacions, són els que es troben per sobre de l'indicador general, mentre que la resta (excepte aliments i begudes no alcohòliques) estan per sota el 2% de variació interanual.

Transports i habitatge han registrat forts augments

10. El finançament de l'economia

Sembla que l'economia no té gaires dificultats per trobar formes de finançament, ja que està creixent entre el 2,5% i el 3% del PIB. Tot i això, els crèdits presenten una tendència a la disminució. En aquesta contradicció cal diferenciar entre el bloc de mitjanes i grans empreses, que troben fàcilment crèdit bancari a un cost molt ajustat, i el bloc de petites empreses i consumidors finals, als quals se'ls requereixen més garanties. Cal afegir que, ara per ara, les previsions del tipus d'interès del Banc Central Europeu es de mantenir al 0% com a mínim fins al desembre.

Gràfic 14. Els crèdits i dipòsits bancaris en milions d'euros a Tarragona

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Banc d'Espanya

Davant aquest marc de diferent accessibilitat als crèdits bancaris, a la zona els volums de crèdit bancari han disminuït de manera continuada des de 2014, amb l'excepció d'alguns trimestres de 2016 (quadre 13). D'una banda, el muntant de crèdit viu des d'aleshores fins a mitjan 2018 ha disminuït en 4.225 milions d'euros, una xifra que equival aproximadament al 20% del PIB de la zona. I de l'altra, els dipòsits també han disminuït aproximadament 1.200 milions d'euros i, amb l'excepció del valor interanual no trimestral de l'any 2016, ho han fet de manera continuada. En aquesta tessitura, l'indicador de palanquejament cau i la seva capacitat creditícia sobre els dipòsits passa del 59,06% de principis de 2014 al 37,63% actual.

**Dificultats
 d'accessibilitat al
 crèdit bancari**

Quadre 13. Indicador de finançament bancari de l'activitat econòmica a Tarragona

		Milions d'euros		Variació interanual (%)		Variació trimestral (%)		Indicador de palanquejament
		Crèdits	Dipòsits	Crèdits	Dipòsits	Crèdits	Dipòsits	Crèdit/dipòsit*100
2014	1T	19.421	12.210	-8,02	2,95	-3,14	-3,84	159,06
	2T	19.095	12.364	-7,47	0,41	-1,68	1,26	154,44
	3T	18.595	12.438	-8,66	-0,31	-2,62	0,60	149,50
	4T	18.103	12.311	-9,71	-3,04	-2,65	-1,02	147,05
2015	1T	17.737	12.017	-8,67	-1,58	-2,02	-2,39	147,60
	2T	16.924	12.175	-11,37	-1,53	-4,58	1,31	139,01
	3T	16.561	12.097	-10,94	-2,74	-2,14	-0,64	136,90
	4T	16.272	12.040	-10,11	-2,20	-1,75	-0,47	135,15
2016	1T	16.995	12.019	-4,18	0,02	4,44	-0,17	141,40
	2T	17.120	12.182	1,16	0,06	0,74	1,36	140,54
	3T	16.614	12.269	0,32	1,42	-2,96	0,71	135,41
	4T	16.295	12.069	0,14	0,24	-1,92	-1,63	135,02
2017	1T	16.198	11.841	-4,69	-1,48	-0,60	-1,89	136,80
	2T	16.022	11.977	-6,41	-1,68	-1,09	1,15	133,77
	3T	15.727	12.257	-5,34	-0,10	-1,84	2,34	128,31
	4T	15.649	10.795	-3,96	-10,56	-0,50	-11,93	144,97
2018	1T	15.553	10.704	-3,98	-9,60	-0,61	-0,84	145,30
	2T	15.196	11.041	-5,16	-7,81	-2,30	3,15	137,63

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Banc d'Espanya

Quadre 14. El crèdit hipotecari. Gener-Julio

Catalunya	Total finques		Urbanes		Habitatge	
	Nombre	Import	Nombre	Import	Nombre	Import
2018	43.309	7.124.255	42.798	7.052.553	33.238	4.759.736
2017	39.844	6.346.927	39.273	6.257.001	30.116	4.208.896
2016	36.313	5.722.690	35.684	5.557.959	27.613	3.430.731
Tarragona						
2018	4.399	436.735	4.279	424.146	3.352	310.260
2017	4.008	400.740	3.880	380.618	2.919	266.270
2016	4.052	494.115	3.871	465.273	2.879	252.666
Tarragona/Catalunya						
2018	10,16	6,13	10,00	6,01	10,08	6,52
2017	10,06	6,31	9,88	6,08	9,69	6,33
2016	11,16	8,63	10,85	8,37	10,43	7,36

Augmenta el crèdit hipotecari

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

L'anàlisi de l'indicador del crèdit hipotecari de l'exercici actual fins al juliol ens mostra diversos aspectes significatius, com ara la demanda d'habitatge a la zona i l'ocupació en el sector de la construcció, ja que està molt lligat al consumidor final. També ens permet establir particularitats qualitatives sobre el preu de l'habitatge a l'àrea, que normalment s'establirà en funció del seu valor hipotecari. Del total de crèdit hipotecari, un 98% s'ha constituït sobre finques urbanes, tant a Catalunya com a la zona. Les hipoteques d'habitatge residencial representen un 70% del total, encara que el darrer any s'observa que tenen un pes superior a la zona.

L'import de la hipoteca a l'àrea representa el 60% del de la mitjana catalana

La variació interanual d'aquestes dades hipotecàries a l'àrea entre 2017 i 2018 ha estat del 9,76% en el nombre d'hipoteques atorgades i del 8,98% en l'import. També s'han registrat increments superiors en habitatge residencial: un 14,83% en el nombre i un 16,52% en l'import davant del 10,37% i el 13,09%, respectivament, del conjunt català. Aquesta diferència en la variació representa un augment del pes que la zona té al total de Catalunya l'any 2018 en comparació del que tenia l'any 2017 (si ho comparem amb l'any 2016, els percentatges són inferiors). D'altra banda, els dos darrers anys l'import per hipoteca ha estat un 60% més baix a la zona que al conjunt català, i les diferències més notòries s'han trobat en les hipoteques urbanes.

11. El comerç amb l'exterior

L'any 2017 a la zona es van consolidar unes xifres molt elevades de comerç exterior, principalment per l'augment del preu del petroli, que van permetre aprofitar l'oportunitat en els sectors clau del comerç exterior de l'àrea. Tot i que el preu del petroli s'ha mantingut als mateixos nivells, les dificultats per trobar nous mercats en aquestes condicions no han permès que augmentin els ritmes de creixement monetaris, sobretot de les exportacions. En aquesta situació trobem que en 6 dels 8 mesos de l'exercici 2018 els valors d'exportació (principalment a la zona euro) presenten una variació negativa en comparació de l'any anterior. Com a conseqüència d'això, el resultat comparatiu interanual registra un descens del 3,70% per a aquest període. Pel que fa a les importacions, han registrat augments en quatre i caigudes en quatre dels vuit mesos. L'efecte final és un augment del 4,43% en la comparativa interanual fins a l'agost.

A Tarragona les exportacions fins agost cauen un 3,70% en dades interanuals

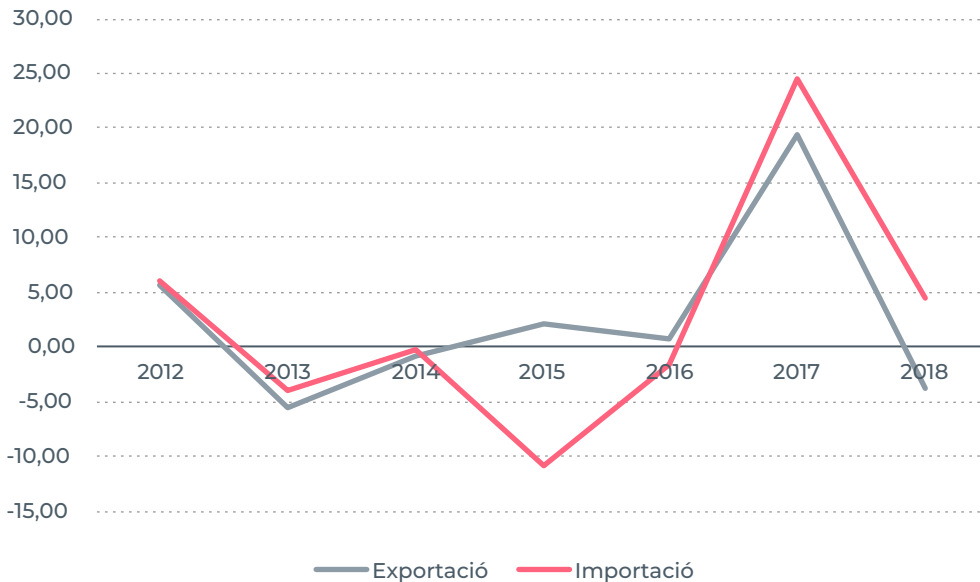
Quadre 15. Les exportacions i importacions de Tarragona

En milers d'euros	Any 2017		Any 2018	
	Exportació	Importació	Exportació	Importació
Gener	647.814	1.198.949	703.014	1.291.533
Febrer	733.973	1.058.163	647.231	906.167
Març	747.783	1.223.936	688.518	1.086.638
Abril	679.633	899.625	680.604	1.206.512
Maig	727.009	1.133.908	676.561	1.068.321
Juny	670.722	936.841	630.391	848.892
Juliol	634.041	905.139	629.908	1.128.153
Agost	629.763	954.644	611.924	1.143.584
Setembre	823.644	1.049.505		
Octubre	792.461	1.065.442		
Novembre	827.825	1.215.164		
Desembre	764.944	972.761		
TOTAL	8.679.612	12.614.078	4.026.319	6.408.063

Variació interanual (%)	Any 2017		Any 2018	
	Exportació	Importació	Exportació	Importació
Gener	27,42	48,29	8,52	7,72
Febrer	19,83	41,04	-11,82	-14,36
Març	15,36	37,75	-7,93	-11,22
Abril	5,46	11,68	0,14	34,11
Maig	44,96	50,43	-6,94	-5,78
Juny	33,61	24,16	-6,01	-9,39
Juliol	18,85	30,02	-0,65	24,64
Agost	9,44	33,22	-2,83	19,79
Setembre	35,77	18,45		
Octubre	24,65	8,31		
Novembre	15,14	11,25		
Desembre	21,22	-3,01		
TOTAL	21,65	24,04	-3,70	4,43

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'ICEX

Gràfic 15. Variació interanual (%) de les exportacions i importacions a Tarragona

Nota: Dades de 2018 fins a l'agost.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'ICEX

Fins a l'agost del 2018, els resultats de l'activitat amb l'exterior al conjunt català mostren un augment de les exportacions del 3,01%, una dada inferior al 8,75% de l'exercici de 2017. Al conjunt espanyol s'han registrat variacions similars, amb increments en les exportacions del 8,09% l'any 2017 i del 4,21% fins a l'agost de 2018, en comparació interanual. Pel que fa a les importacions, Catalunya registra un augment acumulat fins a l'agost del 7,54% i el conjunt espanyol, del 6,12%, uns percentatges inferiors als que es van registrar l'any anterior. Aquest dinamisme fa que el comerç exterior de la zona perdi rellevància en el conjunt català pel que fa a les exportacions, ja que mentre que el 2017 va representar el 12,25% de les vendes a l'exterior i el 14,96% de les compres, el 2018 n'ha representat el 10,93% i el 14,99%, respectivament.

A Catalunya les exportacions augmenten el 3,21% i a Espanya, el 4,21%

Quadre 16. Comparació dels indicadors

	Exportació	Importació
Tarragona		
Variació 2016-17 (%)	21,65	24,04
Variació Acumulat agost 2018 (%)	-3,7	4,43
Catalunya		
Variació 2016-17 (%)	8,75	8,34
Variació Acumulat agost 2018 (%)	3,01	7,54
Espanya		
Variació 2016-17 (%)	8,09	10,25
Variació Acumulat agost 2018 (%)	4,21	6,12
Tarragona/Catalunya		
2017 (%)	12,25	14,96
Acumulat agost 2018 (%)	10,93	14,99

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'ICEX

INFORME DE CONJUNTURA ECONÒMICA

del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

3R TRIMESTRE 2018

CÀTEDRA
INNOVACIÓ
EMPRESA

Grit Grup de
Recerca
d'Indústria
i Territori

Amb el suport de:

 cambraReus

 Cambra
Tarragona

 Cambra de Comerç
de **TORTOSA**

 Cambra de Comerç
de **Valls**

 Diputació Tarragona